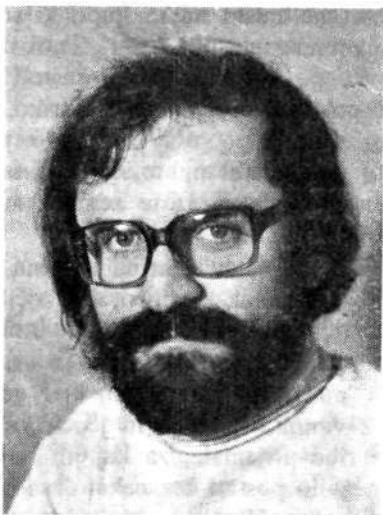

Potolaži me.
Ni več doma. Ni snega, ivja. Ni veččine trgovanja.

Mislím. Nadaljujejo drugi.
Dotaknem se. Čujejo drugi.
Poje se. Zborujemo oranžno.

Ogledalo, sto metrov pod dnóm dnevnega kopa.
Lahko bi šel in prešteval prostore
brez jezika,
brez posmeha,
brez muke odlitja.
Z vsemi brez imena.

Potolaži me!
Pogosti me z nevihto!
Brez joka rojeni. Drugi, ne zveneči l.

Mate
Dolenc

Nevidno grobišče

Hiša barbe Šibeta je stala v sedlu otoka, na mestu, kjer se je dalo videti na obe strani; proti sosednjemu, večjemu otoku na eni in proti odprtemu morju na drugi strani. Jahala je v sedlu svojega otoka, trdno pripeta v kamnita tla, kljubujoč sončni pripeki in zimskim viharjem, stara in trdna, od tal do strehe zgrajena iz najboljšega braškega kamna. Zelene polknice oken so bile zaradi sonca večji del dneva zaprte; iz dimnika se je sukljal belkasto moder dim; vrata v konobo so bila odprta, duh po cementu in vinu je prihajal iz temne notranjosti. Venci čebule so se sušili na soncu in tabinje in golobi, ribe s čudnimi obrazi, kot da se smejejo, prelepljene z oblogo iz soli. Ob hiši oslovska staja, prazna; osla ni bilo doma.

nika se je sukljal belkasto moder dim; vrata v konobo so bila odprta, duh po cementu in vinu je prihajal iz temne notranjosti. Venci čebule so se sušili na soncu in tabinje in golobi, ribe s čudnimi obrazi, kot da se smejejo, prelepljene z oblogo iz soli. Ob hiši oslovska staja, prazna; osla ni bilo doma.

Osel je prihajal po ozki poti med bodljikavim grmovjem in na njem je sedel barba Šibe, z mrežo ob lesenem tovornem sedlu in s preprosto ribiško palico čez ramo. Temni obraz, na katerem sta se mešali barvi sonca in nikoli čisto ozdravljene zlatenice, se mu je smehljaj in kako se ne bi, ko pa je imel v mreži deset ušat, dva pica, tri kantarje in hobotnico!

Zgodaj zjutraj tistega dne, ko je bila zunaj še tema, se je dvignil iz postelje od svoje žene Nine, naložil zvečer pripravljeno ribiško opremo na Keko, oslco, in odjezdil k obali loviti. Zdaj je bilo sonce že precej visoko, grelo ga je v hrbet, ko je jezdil navzgor, ura je bila osem zjutraj in bilo je poletje.

Nina, ki je bila seveda tudi že dolgo pokonci, je stala pri vratih od konobe in gledala proti soncu, z roko si je zaslanjala oči. Videla je Šibeta, še precej majhnega, ko je jahal med dvema vinogradoma, in mogla je ujeti v ušesa njegov glas, ki je priganjal nekoliko leno Keko; »Ajdi, ajdi!«

Potem je šla v hišo, da mu pripravi nekaj za jest.

Šibe je smehljaje jezdil gor. Mimogrede je s pogledom ošinil enega od vinogradov, ki je bil njegov. Trta je rasla na prisojnem pobočju Velegore in se je dvigala skupaj s hribom skoraj do roba borovega gozda na vrhu. Kdo bi mogel vedeti, ali je barba Šibe ob tem mislil na trto ali na tisto, kar je bilo pod njo; ali je še imel v zavesti, da je prav na tem pobočju, pod njegovo rastlino, nevidno grobišče, v katerem je že zdavnaj zgnilo štiri-
sto oseb?

Barba Šibe je že petdeset let jezdil po tej poti, od tega trideset po vojni, in le zakaj bi celih trideset let mislil na te ljudi, ki so ostali pod njegovo zemljo in so bili samo premagani sovražniki? Tudi na to ni več mislil, da so mu oni zgradili pot, po kateri jezdi, in cesto, ki jo je čas prerasel in napol podrl, in da so postavili drogove za elektriko, ki je včasih napajala vojaško postojanko na Gatuli po zdaj že dolgo potrganih in zarjavelih žicah. Zakaj bi toliko časa mislil na to, ko pa sta bila takrat vojna in zmaga, zdaj pa mir in svoboda in iz te zemlje raste najboljše grozdje na otoku, ker sonce sije najbolj strmo nanjo.

Pred vhodom v konobo se je Keka ustavila in nemudoma začela puliti suho travo iz tal, barba Šibe pa je razjahal, se pravi, je skočil dol, ker je jahal z obema nogama na eno stran kot vsi domačini z otokov. Snel je mrežo z ribami s sedla, prislonil palico, razsedlal žival in vrgel sedlo na ograjo. Potem je šel z ribami v mreži gor na teraso, kjer ga je na mizi čakal krožnik z juho in vrček z vinom. Sedel je in jedel, vmes pa malo čakulal z Nino o tem, kako so ribe prijemale, za kaj jih bojo uporabili, kakšno je vreme in kakšno bi utegnulo postati čez nekaj časa in jutri. Nina je jedla že prej in je začela čistiti ribe. Ušate so se modro svetlikale, pici srebrno, kantarji so vijoličasto temneli. Hobotnice ne bojo pojedli, ampak bo za vabo za lov na kirnjo, čeprav bi jo Šibe prav rad pojedel v solati. Ko pride sin Luka iz Splita s čolnom, in to se bo zgodilo jutri ali pojutrišnjem, bosta šla pod otoček Točac čakati kirnjo. Kirnja rada pride na mrtvo hobotnico. Kirnjo je težko ujeti. Barba Šibe že šest let ni videl nobene, pa bi jo zelo rad.

Ko je pojedel, popil pol čaše vina in pokadil prvo cigareto tistega dne (potem bo še eno po kosilu in eno po večerji, ker več ne sme zaradi zdravja), je bila ura devet, sonce je vztrajno lezlo višje in višje, a še ni vroče zažigalo, tako da je bilo še dovolj ugodno za delo v vinogradu. Šibe je zamenjal kapo s slamnatim klobukom in je šel peš del poti proti vasi s cerkvijo, kjer je imel enega od vinogradov. Posebnega dela sicer ni imel, toda vinograd je kot žival, ki je potrebna pozornosti in nege. Tam popustijo vitice in trta se povesi, tu zraste preveč plevla in ga je treba populiti, drugje se pojavi rahel znak gnilobe, ki ga je treba takoj odstraniti, da se ne razširi. Dežja že dolgo ni bilo, zato vsaj škropiti ni treba.

Šibe je božal trto in si prepeval.

* * *

Po morju se je od večjega otoka približevala bela jadrnica z veliko kabino in dvema jamboroma. Za krmnim kolesom v pokriti krmarnici je stal petdesetleten mož, ki v tem trenutku, in že nekaj dni nazaj, nikakor ni bil tako miren kot zgoraj barba Šibe. To je bil gospod advokat Klaus z Dunaja. Zunaj v kokpitu je sedela njegova gospa Karin na platnenem stolu, plavolasa, mlada, lepa, le malo čemerno se je držala. Plula sta z motorjem, jadra so bila spuščena, ker se jima za pot čez preliv ni splačalo, da bi jih dvignila. Morje je bilo komaj malo nakodrano, sredi preliva globoko in črno, bolj proti otoku svetlejšje in nižje. Jahta je plula mirno, tiho, elegantno, ker je bila dolga in dragocena. Advokat Klaus je to vedel in je bil zelo ponosen nanjo. Imel jo je že mnogo let, odkar mu je posel na Dunaju dobro cvetel. Mnogo let nazaj ni bilo tako, ko je bil bolan na živcih in so ga vlačili od ene do druge psihiatrične klinike. Vendar si je opomogel, ali skoraj opomogel. Včasih ga je še zgrabilo, a dovolj redko, da se je lahko imel za ozdravljenega, in predvsem ne tako hudo kot prej. Največ zaslug za ozdravljenje je imela Karin.

Trideset let je bila mlajša od njega. Zdaj je bila stara toliko kot on takrat, ko je bil prvič na tem otoku, trideset let prej.

»Lep otok je,« je rekla. Obraz se ji je začel vedriti. Iz otoka je žarelo nekaj dobrega, tako da je spustila naščeperjene obrvi niže in sprostila koticčka ustnic.

»Še zdaj ne vem, če je prav, da sva prišla sem,« je rekel Klaus.

»Prav je. Popolnoma prav je.«

Otok se je pretegoval na soncu kot lena mačka. Klaus je gledal pomorsko karto in na njej našel zaliv s sidriščem. Levo velika skala, pod katero je popularna Modra špilja, desno transformator z opozorilnim znakom, da je pod njim kabel in je prepovedano tam vreči sidro. Pač pa se lahko zasidra noter v zalivu, ki je sredi med njim in špiljo. Hiše, dvignjene v klanec nad zalivom, se svetijo od sončnega blišča, kot bi bile iz svetleče krede. Voda v zalivu je tako čista, da se vidijo obrisi travnatih lis na pesku.

Klaus je zmanjšal hitrost, utrdil krmilo in stopil iz krmarnice na rob barke, da si ogleda dno. Žena je bila pripravljena, da mu pomaga, dvignila

se je s stola in gledala v vodo zdaj na eni, zdaj na drugi strani barke. Potem je šel Klaus nazaj v krmarnico, prestavil stroj v prosti tek in pustil, da je barka pridrsela približno na sredo zaliva, kjer se je skoraj ustavila. Potegnil je dva vzvoda na armaturni plošči in sprednje in zadnje sidro sta zdrknila v vodo. Jahta je obmirovala, tudi advokat je miroval v kokpitu, gledal je gor proti hišam skozi temne naočnike z zlatimi okviri, Karin pa ga je držala za roko.

»Kaj pa zdaj?« je rekla Karin.

»Ponavadi natančno veva, kaj zdaj, kadar kje pristaneva,« je odgovoril, »tu pa priznam, da ne vem.«

»Vse bo v redu, boš videl. To je najboljša terapija, ki si je lahko deležen. Ko boš odšel od tu, boš imel končno mir.«

»Ne bi rad obžaloval, da sem prišel. Ali ni bilo boljše, ko sva pristajala v Cannesu in Nici, ali na Siciliji, ali v Grčiji ob Sporadih?«

»Krasno je bilo, a letos bova preživela počitnice na Jadranu. Tako sva se skupaj odločila. Hote' a sem videti ta otok in tudi ti si ga hotel videti.«

»Kaj se bo zgodilo, če bom srečal katerega od tistih ljudi?«

»Nič se ne bo zgodilo. Avstrijski turist si, nič drugega. Nobeden te ne pozna, nobeden se te ne bo spomnil in tudi ti se ne boš spomnil nikogar. Od tega je trideset let. Vse je v redu. Vojna je daleč zadaj in ne delaj panike in drame iz tega.«

»Ti nisi poznala Hansa in Petra in Hennerja in stotine drugih, ki smo jih pustili tukaj.«

»Tudi ljudje, ki so tu doma, so imeli svoje Hanse in Petre in Hennerje, le s to razliko, da so oni branili SVOJE otoke. Ali se greva zdaj scenarij za šund film ali kaj?«

»Veš, kateri stranki pripadam in kakšno je še zdaj moje prepričanje,« je rekel.

»Tvoja stranka in tvoje prepričanje sta za v Donavo. Toda o tem vendar ne bova govorila zdaj.«

Oba sta vedela, da nima smisla politizirati na jahti, v zalivu lepega otoka. Karin je imela rada Klause, kot da bi ga sama ustvarila, kar je bilo res. Ona ga je oživela, ko je bil bolan in napol mrtev. Če ne bi bilo nje, on ne bi imel te jahte in takega računa v banki in za njima ne bi bilo pol Sredozemlja. Mlada in lepa ženska lahko vsakogar oživi. To je vedel tudi Klaus in zato je moral pustiti, da mu je malo gospodovala.

»Kaj pa, če srečam komandanta?« je rekel.

»Ta mora biti že zdavnaj mrtev. Saj si rekel, da je bil že takrat star.«

* * *

Barba Šibe je po kosilu zmerom hodil spat. Potem, ko je bil od štirih zjutraj na nogah, mu je ura spanja dobro dela. Star je bil triinsedemdeset let in je še zmerom jahal osla in plezal po obalnih skalah in metal mrežo in vzgajal trto, toda po kosilu je moral malo spat. Ko se je potem zbudil in vstal, je bil pa razpoložen, kot da bi bil nov. Prepeval je svoje dalmatinske

pesmi, medtem ko je pil kavo na terasi. Sonce je popoldne prišlo čez streho njegove hiše in je sijalo na teraso, zato je Nina razpela čeznjo tendo, da je bil Šibe v senci. Če je bila dobre volje, mu je dovolila, da je tudi ob kavi pokadil cigareto. Nina je bedela nad njegovim zdravjem.

Kakih dvajset metrov od Šibetove hiše je bila še ena hiša. Vmes med njima je bil prostor, kot majhen trg ali dvorišče, ob robu ograjen z nizkimi stajami za osle in skednji za seno. Drugo hišo je lastnik poleti oddajal turistom in barba Šibe je v tem trenutku, ko je popil kavo, slišal njihove glasove, ki so prihajali od zadaj, z verande, prekrite s trto, da je bila v senci; tam so prebivalci tiste hiše jedli in pili, kadar niso bili ob morju. Tedaj so bili to mlajši ljudje s celine, ki so prihajali vsako leto in jih je imel Šibe rad, ker so bili mladi in veseli, radi so imeli ribe in ribolov in morje, dalmatinske pesmi in dobro vino. Zato je šel dol s svoje terase in čez trtec in okoli njihove hiše, da je prišel do verande, kjer so sedeli v senci trte dva fanta in dve puncici zgodnjih dvajsetih let.

»Barba Šibe, spijte kozarec vina z nami,« ga je povabila Mirjam. Šibe se je režal z usti, ki so razkazovala ostanke zob in kapo na glavi je imel postrani.

»Ee, veste, da ne pijem, če ne jem,« je rekel.

»Samo kozarec, na zdravje,« je rekel Štefan. Kar nalil mu je in mu dal kozarec v roko. Nazdravili so mu. Bilo je malo smešno, da so mu ponudili to vino — ker je bilo njegovo. Od njega so ga kupovali.

»Iz katerega vinograda je?« je vprašala Sonja.

Šibe je pokazal z roko proti pobočju Velegore, kjer je rasla trta prav pod sam rob gozda.

»Od tam. To je najboljši vinograd na otoku, ker sonce poleti ves dan sije nanj.«

Tedaj pa se je spomnil nevidnega grobišča in hotel jim je povedati nekaj zanimivega;

»Prav tam, kjer je vinograd, smo pokopali štiri sto nemških vojnih ujetnikov.«

»Tu ste imeli vojne ujetnike?«

»Eeee,« je po svoje zategnil Šibe, »zadnje leto vojne in še malo po njej je bilo na otoku taborišče za ujete Nemce, ki so nam gradili cesto in bunkerje in podzemne magacine. Devet sto jih je bilo.«

»In štiri sto jih je pokopanih pod vašim vinogradom?« je rekel Marko.

»Toliko, mogoče nekaj manj ali več. Jaz sem bil komandant delovnega odreda.«

»Hudiča«, so rekli mladi turisti, »mogoče je pa zaradi njihovih kosti to vino tako dobro!«

* * *

Ob štirih popoldne je mali pristan oživel, ker je iz Porta prišla ladjica redne proge. Plula je zelo blizu zasidrane jahte, ki se je rahlo zazibala in Klausu je iz kozarca na roko padlo nekaj kapljic viskija. Oba sta sedela v naslanjačih na krmu, pila viski in opazovala naselje na obali. Domačini so

hlačali v svojih širokih ribiških hlačah sem in tja po svojih opravkih, dva sta pleskala čoln, navlečen na prod, par oslov je bilo privezanih na traktorsko kolo na pomolu in na kamnu za privezovanje čolnov je sedel star ribič in krpal mrežo; večji del mreže je imel razprostrt na belem betonu pomola, da se je sušila in da je ribič videl, kje je še strgana.

Ko je prišla ladjica redne proge, je tam okrog vse oživel. Kakih petnajst domačinov je prišlo od vasi dol, nosili so vreče in gajbe in vinske pletenke in plastične kante za bencin. Zlagali so svojo prtljago na ladjico. Njen kapitan je vpil, štrleč le na pol iz svoje luknje na krmi, kakor da se krega, ampak ti ljudje vsi vpijejo, kakor da se kregajo, kadar pride ladjica. S plaže, skrite v ozadju, so pritekli turisti, ki so najbrž zaspali na soncu in so morali hiteti, da jim redna proga ne uide. Med njimi jih je dosti govorilo nemško.

»Slišiš, koliko Nemcev je,« je rekla Karin.

»Slišim, ampak to so turisti. Prvič so tu. Niso bili takrat tu kot jaz.«

»In kaj potem?«

»Henner je bil moj najboljši prijatelj ves čas vojne. S Petrom sva pred vojno skupaj vpisala pravo. Hans je bil mož moje sestre.«

»Imel si srečo, da si se na koncu vojne znašel skupaj s svojo klapo. Kakšen privilegij naključja je bil to. In ti se še pritožuješ.«

»Ne vem, če je bilo prav, da sem prišel,« je spet rekel Klaus. Karin je potrpežljivo vzdihnila in naredila požirek viskija. V usta ji je prišel košček ledu, izpljunila ga je čez krov.

Klaus je popil že pet viskijev brez sode in glava mu je bila polna vtisov od dejstva, da se je po tridesetih letih spet znašel na otoku, kjer je leto dni ob svinjski hrani, pošastni disciplini in splošnem pomanjkanju, vpricho grozečih puškinih cevi svojih zmagovalcev gradil cesto v živo skalo, medtem ko so njegovi kolegi drug za drugim umirali. Zdaj pa je zasidran v zalivu tega otoka, leži v udobnem naslanjaču svoje lastne jahte, ob strani ima krasno mlado ženo in v roki kozarec ledenega viskija iz ladijskega bara.

Ampak na breg še ni šel in ne ve, če bo šel.

»Jutri boš šel na breg,« je rekla Karin. V trenutku je odložila kozarec na tla, skočila iz ležalnika in se vrgla v vodo, tako da je nalašč poškopila Klauša.

Pravzaprav bi rad šel na kopno in tudi bom šel, si je mislil Klaus — mogoče ga je viski napeljal k tej odločitvi — in tudi srečanja s komandantom se ne bom branil, če je še živ.

Vstal je in šel v salon, tam je odprl predal v stenski omarici, noter pa je med dokumenti ležal črn revolver. Samo potipal ga je in brž spet zaprl predal, kajti Karin je lezla iz vode in se bližala, svetla in spolzka od mokrote.

* * *

Zvečer sta prišla k barbi Šibetu na obisk soseda iz Nevaje, Bartulj in Andrija z ženo Andželko in sinom Željkom, ki je prinesel kitaro. Vsi so sedeli na terasi Šibetove hiše in Željko jih je spremljal na kitaro, ko so peli Anko, Ančice in Ja idem u marine in Dva Bračanina in Adijo, mare moja.

Zvoki kitare in petja so privabili mlade turiste iz sosednje hiše, da so prišli bliže in jih poslušali na trgu pod hišo, naslonjeni na ograjo, objeti prek ramen. Barba Šibe jih je zagledal in poklical gor. Nina je primaknila stole, nallili so jim vina in zapeli so z njimi. V premorih med pesmimi so se pogovarjali. Šibe je napovedal še za naprej lepo vreme. Andrija je sklenil, da se bo pridružil Šibetu in Luki na lovu na kirnjo, Mladen pa je povedal, da gre jeseni študirat v Zagreb. Medtem se je večer spustil v noč skozi oranžno, rdečo in rumeno barvo neba, in te barve so druga za drugo ugašale v razne nianse modre, ki se je prelivala v črno, dokler je niso prešpikale skoz in skoz neštete zvezde. Čez teraso je pihal blagi nočni vetrič, ki je lezel turistom pod tanke majice, a znotraj jih je grela vino, tako da tega sploh niso opazili. Posebno še zato, ker sta bila oba para zaljubljena. Zato so se ob desetih vsi štirje poslovili in Štefan je odšel z Mirjam v zgornjo sobo, Marko in Sonja pa dol pod bližnjo škarpo, kjer je bila krpa še kar mehke trave, da sta lahko sedela na njej in gledala v nebo. Sonja je nenadoma prišla na idejo, da bi lahko prinesla iz hiše spalno vrečo, da bi preživela vso noč zunaj in Marko jo je šel iskat. Položila sta jo pod staro oljko in se oba stisnila vanjo.

Barba Šibe je šel zjutraj lovit ribe malo kasneje kot ponavadi, ker je ponoči še dolgo pel in pil, tako da je bilo zdaj že svetlo, ko je jahal mimo oljke proti nemški cesti. Marko in Sonja sta se zaradi svetlobe zbudila malo prej in Šibe je videl spalno vrečo, ki je čudno utripala na suhi travi in se je zato ves čas, ko je namakal trnke v vodo, režal.

* * *

Do enajstih dopoldne tistega dne je Klaus popil šest viskijev. Noči ni preživel prijetno. Sanjal je, da ga je Karin zapustila in da je kmalu nato bankrotiral, zaradi česar je moral prodati jahto. Zadnji prizori iz sanj, preden se je zbudil, so prikazovali, kako se tuji ljudje v tujih uniformah vkrcavajo nanjo, jo preplavijo od krme do premca, se zlivajo v trumah v podkrovje, visijo na jamborih in jadrnih vrveh, se obešajo na njene boke, tako da se nevarno nagiba na eno in na drugo stran, in sedijo celo v malem gliserju, ki visi za krmo na škripcu, tako da se začenjajo zajle trgati. Vojaki so imeli vsi enake uniforme, rumene obraze in poševne oči, brez dvoma so bili Kitajci. Klaus je nadalje sanjal, da je začel vpiti od obupa, hotel je skočiti v morje in plavati do barke, ker se je že oddaljevala od brega (in se hkrati potapljala), vendar so ga drugi Kitajci, ki so ostali, držali in mu porinili mokro cunjjo v usta, da ni mogel kričati.

Potem se je zbudil. Od viskija je imel slab okus v ustih in se je počutil težkega, tako da je nekaj minut slonel na roki, ne da bi zlezal iz postelje. Analiziral je sanje. Kaj bi rekel o njih Carl Gustav Jung, njegov rojak, preučevalec sanjskih simbolov? Najbrž bi rekel, da je njegov trenutni problem ta otok. Na njem živijo domačini, ki so bili med njegovim mučnim ujetništvom njegovi stražarji, njegovi zmagoviti sovražniki. Njih predstavljajo Kitajci iz sanj. Ko bo šel na otok, lahko sreča katerega od njih. Klaus je vedel, da mu trideset let po vojni tu nihče ničesar noče in da ga tudi nihče ne bi spoz-

nal, saj je bil samo eden iz množice, a kaj potem pomenita zaplenjena ladja in pobegla žena? Sta mogoče simbola strahu in občutka ogroženosti, ali celo kazen slabe vesti? In od kod slaba vest, ki naj bi jo čutil do prebivalcev otoka, morda od stranke, ki ji je na Dunaju pripadal in veroval vanjo?

Pozneje, ko se je umil in mu je Karin ocvrla jajca in šunko, so vsa vprašanja izginila in sanj se je komaj spominjal. Karin je bila nenavadno zdravo dekletko, že preden se je on zbudil, je bila oblečena v kopalkah in je plavala okrog barke. Uro prej je bila pokonci kot on.

»Zdaj bom šel na otok,« je rekel Klaus po zajtrku.

»Sam? Me ne boš vzela s sabo?« je vprašala Karin.

»Pravzaprav ne vem. Raje bi šel sam. Pripravi mi viski z ledom, medtem se bom pa odločil.«

Tako jih je popil šest in po šestem je spustil mali čoln v vodo, sedel vanj in zagnal motor. Čez kavbojke in srnjak je oblekel rumen povoščen jadralski plašč. V žepu od plašča je bil revolver, ki ga je skrivaj, da Karin ni videla, spravil tja med petim in šestim viskijem.

»Ne bodi ves čas na ladji,« je rekel, preden je odrinil, »plavaj na breg in si oglej obalo.«

* * *

Barba Šibe je ob dvanajstih končal delo v vinogradu na pobočju Velegore. Sonce je bilo na najvišji točki svoje poti in je že prehudo žgalo staremu barbi na slamniki, da bi lahko še ostal. Poleg tega je bil čas, da gre na kosilo, ki ga je pripravljala Nina. To jutro je ujel samo dva pica, ker je prišel prepozno na obalo. Zaradi tega pa ni bil niti najmanj slabe volje, ker se je zvečer lepo zabaval, popil dva kozarca vina več, kot mu je dovolila Nina, in pokadil dve cigareti na skrivaj zadaj za hišo. Zato, ker ni bilo dovolj rib za kosilo, je poslal Nino že zjutraj dol v pristanišče, da je od lovcev na sardele kupila dve kili sardelic, da bojo za kosilo in še za naslednji dan. Spraševal se je, če bo prišel Luka danes ali jutri. Luka je bil fičfirič, čeprav je imel čoln, mu ni bilo dosti do ribarjenja, ampak je raje lovil dekleta po Splitu. Šibe se je počasi spuščal z vrha vinograda proti stezi, kjer je čakala Keka, in slučajno mu je prišlo na misel, ko se je spomnil, da je turistom odkril nevidno grobišče, da je bil Luka rojen tisti dan, ko so zadnje preživele nemške ujetnike s čolni prepeljali na celino in jih spustili. To je bila čisto slučajna misel, ki je takoj izginila v vroči zrak.

Ko je prihajal do vhoda v konobo in razsedel Keko, je Nina ravno začela pripravljati ogenj za sardele. Ribe so bile položene druga ob drugo na belem krožniku, posute s soljo in poprom. V sosednji hiši ni bilo nikogar, mladeniči so bili v lepem vremenu ponavadi do večera na obali in so kosili v Srečkovi gostilnici v Portu.

Zdaj je Šibe prevzel ogenj in sardele, Nina pa je šla v kuhinjo, da odstavi brodet, ki se je kuhal na plinskem štedilniku. Pogrnila je prt čez mizo na terasi, razpela tendo, da je naredila senco, prinesla krožnike, pribor in lonc z brodetom, ter poklicala Šibeta;

»Ajdi, Šibe, jest!«

Šibe je zagodrnjal, da ne more pustiti sardel samih na ognju. Sam pri sebi je potem še nekaj časa godrnjal, da Nina zmerom naredi zmedo, ker prezkodaj postavi prvi del kosila na mizo. Ribe se vendar ne bojo same obračale na gradeli, z ribo se je treba oznojiti, da je lepo pečena!

Ta in podobni problemi so bili edini, ki sta jih imela Šibe in Nina med seboj.

* * *

Štirje turisti, Šibetovi sosedje, so preživljali dan na ploščatih skalah v Potoku. S seboj so imeli majhen gumijast čoln s štirikonjskim motorjem, ki so ga uporabljali, da so se pripeljali na nudistično plažo iz zaliva Porat in potem tja nazaj, na kosilo k Srečku. Štefan ga je uporabljal tudi za pot do terenov, kjer je s podvodno puško lovil ribe.

Zdaj čolna s Štefanom ni bilo, ker se je odpeljal proti Gatuli in tam nekje lovil. Mirjam, Sonja in Marko so se goli sončili. Marko je že pred eno uro zaspal. Mirjam je brala Alana Forda in se smehljala. Sonja je kadila cigareto, z obrazom, nastavljenim soncu, zaprtih oči. Bila je zelo zagorela, medtem ko je bila Mirjam nekoliko rdečelasa in blede polti, zato so se ji na soncu naredile samo pege.

Vsake toliko časa je enega ali drugega od njih sonce tako pregrelo, da je moral v vodo. Voda je bila osvežilna, skoraj mrzla, in tako svetlo modra in prozorna, da se je s skal videlo daleč proti dnu.

Sonja je nenadoma ugasnila cigareto, vstala, šla do roba skale in na glavo skočila v vodo. Odplavala je ob robu, tako da je kmalu ni bilo videti. Mirjam ni pogledala, v katero smer je odplavala.

Malo pozneje se je zbudil Marko.

»Kje je Sonja?« je vprašal.

»V vodo je šla,« je rekla Mirjam.

Marku so se naredili krogi pred očmi, ko je vstal. Toliko da ni dobil sončarice. Močno si je zaželel hladne vode in prav tako močno Sonjine prisotnosti. Šel je k robu in skočil v vodo. Ni vedel, v katero smer je Sonja odplavala, a je domneval, da je šla v desno, zato je plaval v desno. Ko je prišel do prvega rtiča, za katerim je breg zavil v majhen zaliv, še ni našel Sonje. Plaval je čez zaliv do naslednjega rtiča, a tudi tam je ni bilo. Ker se je utrudil, je sklenil, da zleze na rtič, gre peš čezenj in z brega pogleda v naslednji zaliv, če je Sonja tam. Predstavljal si jo je, temno, mrzlo in mokro, z zlepjenimi lasmi in svetlimi, zelenimi očmi, v katerih odseva sonce. Previdno je lezel na ostre skale, da si ne bi odrgnil tiča, se po vseh štirih splazil prek njih navzgor, da je prišel do ploščatega dela, kjer se je vzravnal in šel naprej na drugo stran kot po gladki betonski plošči.

Tudi v tem zalivu ni bilo Sonje.

Nikjer ni bilo nobenega glasu. Sonce je pripekalo iz višine, kot bi hotelo zažgati otok. Vse rastlinje, ki je poganjalo iz razpok med skalami, je bilo suho in bodeče. Kamen je bil vroč, da je Marka peklo v podplate in se je moral prestopati.

Počutil se je, kot da je prvi ali pa zadnji človek, na prvi ali na zadnji obali sveta, nag in sam. Še nikoli se ni tako počutil in bilo je izredno, enkratno, čudovito. Prav do groze ga je obšlo.

* * *

Klaus je potegnil čolnič na prodnato plažo, kjer so bili navlečeni na breg čolni domačinov. Potem je šel po ozki stezi gor do naselja, ki je kamnito, žareče belo, čepelo v hribu nad zalivom. V povoščenem plašču mu je postalo vroče, zato ga je slekel in se samo ogrnil z njim. Pri tem je čutil neprijetno težo revolverja v žepu. Ko se je ozka pot, po kateri je prišel do gor, zlila v precej široko peščeno cesto, tik pred hišami, in je zagledal nekaj domačinov, sedečih na klopeh pred svojimi domovi, ga je pograbila čudna besnost. Naselje je bilo ob tem času zelo tiho, nihče ni glasno govoril, saj tudi ni bilo dosti ljudi, samo nekaj starih ribičev in njihovih žen. Vsi so sedeli v senci. Zagledal je njihove rjave obraze, čez in čez prevlečene z gubami, njihove velike roke, podobne morskim klobasam, in njihova oblačila, preprosta ribiška oblačila, pokrpana in obledela od sonca. Reveži, si je mislil, pravzaprav so reveži. Klaus seveda o njih ni ničesar vedel. O celi deželi je vedel samo toliko, kolikor ga je učila politika, in to s stališča njegove, po vsej Evropi zaničevane stranke. Poznal je tudi turistične prospekte, ki so prikazovali bogata turistična naselja na obali, s hoteli, plažami, bazeni in nočnimi bari. Videl je tudi slike otokov, posnete iz zraka, toda na njih ni bilo drugega kot neskončno in strupeno modro morje in kamniti krogi otokov. Kar je najbolj vedel, je prihajalo še vedno iz njegovega še vedno užaljenega spomina. Tolpa nasilnih domorodcev, ki ga je gnala kopat v živo skalo in mu dajala vedeti, da je premaganec, kar je bilo popolnoma v nasprotju s tistim, kar je pričakoval in zahteval od vojne. Takrat ga je žalilo celo to, da je Avstrijec in ne pravi Nемец, čeprav so ga v vojaški šoli učili, da je to eno in isto. No, pozneje se je s tem sprijaznil in razumel, da je res eno in isto. Domačinom, ki so vodili ujetniško taborišče in delovne skupine, je bilo to popolnoma vseeno.

Hiše so bile iste kot tedaj, le nekatere nekoliko prenovljene, z novimi prizidki. Pred eno od njih je sedel ribič in krpal mrežo in Klausu se je zdelo, da ga pozna, a ni bil prepričan. Med vrati je stala ženska petdesetih let, naslonjena na podboj, s prekrizanimi rokami in nasmejanim obrazom, ki se mu nešteto gubic še ni poglobilo v brazde, jih je pa že nakazovalo. Nad vrati je bila lesena tabla z napisom, na roko napisanim;

»Zimmer frei.«

Klaus se je pomilovalno nasmehnil in šel mimo.

Nadaljne poti se je dobro spominjal. Bila je cesta, ki jo je sam gradil. Od naselja je šla v levo, naredila nekaj ovinkov med vinogradi in se zajedla v dolino med dvema hriboma, naravnost v sedlo otoka. Že na začetku poti je videl v sedlu hiše, ki so bile že med vojno tam, in tam je bilo tudi taborišče, ali eno od njih. Drugo je bilo na drugi strani sedla v borovem gozdičku. Spominjal se je tudi drogov za elektriko, ki so prepereli in napol podrti

ležali ob cesti. Najprej je mislil, da so propadli in da na otoku ni elektrike, potem pa je na sosednjem pobočju zagledal čisto nove drogeve z novo napeljavo, ki se je vlekla iz zaliva čez ves otok na drugo stran. To ga je užalilo.

Šel je po cesti naprej, postajalo mu je bolj in bolj vroče, ker je bilo sonce najvišje na svoji poti in podplati sandal so se mu globoko vgrezali v mehek pesek, s katerim je bila cesta posuta. Bil je že nekoliko star in navažen udobja, zato mu je srce začelo neurejeno udarjati, znoj mu je tekel čez obraz in zgubljal je sapo. Ni imel kape na glavi, zato ga je sonce žgalo skozi sive lase v lobanjo. Prav tako je bilo takrat, čeprav je bil trideset let mlajši od slabe hrane in malo spanja in tudi od neprestane živčne napetosti je bil slab, a to zmagovalcev ni zanimalo. Imeli so na razpolago devetsto ljudi in to je bilo dovolj, da zgradijo cesto, električno napeljavo, bunkerje in podzemске rove, tudi če na koncu ostane en sam preživeli ujetnik. In vendar jih je bilo še pet sto, ko so jih spustili nekega dne . . .

Skoraj celo uro je hodil po znani dolini navzgor. Nekje pod vrhom doline, kot v nekakšnih nedrjih otoka, je bilo križišče, kjer je cesta zavila v desno, ozka kamnita pot pa naravnost navzgor proti mestu, kjer je bilo taborišče, tam je stopil na to strmo pot in šel po njej. Na vrh je prišel zelo utrujen in se je ustavil pred obema hišama in stajami. Iz ene od hiš se je dvigal dim in dišalo je po pečenih ribah, na terasi druge hiše pa je videl majhno starko, ki je hodila ven in not. Počutil se je slabega od naporne poti in se je zbal za svoje zdravje. Moral bo počivati. Vedel je, da je prav na kraju, kjer je bilo taborišče, čeprav zdaj ni bilo nobenega sledu o njem. Kot da ni bilo nikoli vojne, vse tiho in spokojno, ničesar grozečega, mir, sam mir.

Stopil je še naprej, do trga, kjer je Šibe pekel sardele. Zagledal je Šibeta in nenadoma rekel, ker se je še nekoliko spomnil njegovega jezika,

»Dober dan!«

* * *

Sonja je plavala v levo in to zelo daleč. Plavala je čez dva zaliva in mimo treh rtičev, v tretjem zalivu pa je zagledala Štefanov čoln in ker je bila utrujena, je na najbolj primernem mestu zlezla na obalo. Presenečeno je ugotovila, da leži Štefan čisto nag, tako kot je bila sama, na eni od ploščatih skal ima zaprte oči, pri tem pa strašansko erekcijo. Njegova podvodna oprema je ležala razmetana okrog njega. V mreži so bile tri ribe. Vprašala se je, ali spi in ima erotične sanje, ali je buden in miži in ima erotične misli. Kaj, če mu sonce opeče glavico od tiča? Ali se to lahko zgodi? Smehljala se je in ga opazovala z razdalje treh metrov. Čakala je, da ugotovi, ali spi ali ne. Če ne spi, bo gotovo kmalu odprl oči. Zdel se ji je lep, zagorel in z napetim prsnim košem, s kosmatimi nogami in jamborom med njimi, ki je stal v zrak, kot bi pričakoval, da nekdo dvigne jadro nanj. Približala se mu je in že napol vedela, kaj bi rada doživela; njegovo zadrego, ko bo spoznal, da ga je gledala, medtem ko je mižal in mu je tič tako stal. Šla je čisto k njemu in mu pihnila v obraz. Hkrati je nekaj mrzlih kapljic padlo z nje na njegovo kožo.

Odprl je oči, a ni pokazal znakov zadrege, le jambor se mu je malo povetil. Zasmel se je in rekel;

»Dober pogled, ne?«

»Ja, dober,« je odgovorila Sonja. Zavrtala mu je kazalec desne roke v popek in jambor se je spet dvignil.

»Daj mir,« je rekel Štefan, malo manj se je smejal kot prej.

»Saj ti nič nočem,« je rekla Sonja.

»Vem, ampak vseeno ne delaj tega. Vznemirja me.«

»Ali si spal?«

»Ne vem. Mogoče.«

»Kaj si imel v glavi, da se ti je junak tako visoko dvignil?« je rekla s hudobo v glasu.

»Ne vem, ne spomnim se. Najbrž sem spal, sanjal in sanje pozabil. Bež mi s sonca.« Zakrivala mu je sonce. Nagnila se je nad njega in se nehote dotaknila kritičnega mesta. Štefan jo je hotel odriniti, a ko se je dotaknil z roko, je spremenil odziv v prijem in si jo potegnil bliže. Nasadila je se nanj, čeprav je bila Markova punca.

* * *

Šibe je zagledal neznanega človeka, očitno zablodelega turista, slišal, kako je pozdravil po domače, a s tujim naglasom, in mu odzdravil. Turist pa ni šel naprej, ampak si je z roko otiral znoj s čela in je bil videti zelo zdelan.

»Voda?« je rekel turist.

Šibe je potresel gradelo s sardelami, da se ne bi prijele na rešetke in v tistem hipu je Nina že drugič zaklicala;

»Ajdi, Šibe, pridi jest!«

»Gor je voda,« je rekel Šibe in spustil gradelo, »pojdite z mano.« Stopil je mimo tujca proti hiši in mu pomignil, naj gre z njim. Prišla sta po stopnicah na teraso in Šibe je rekel Nini;

»Daj mu vode, žejen je.« Tujcu je pokazal stol in ponudil, naj sede. Klaus je sedel in natančno vedel, da sedi na terasi svojega komandanta. Postava in fiziognomija, oboje je ostalo isto, samo da je na obrazu več gub, v ustih manj zob, barva bolj rumena kot rjava in glas bolj starčevski, a iste barve. Isti glas, ki se je drl nanj in na druge ujetnike, če niso delali v določenem tempu, ki jih je zgodaj zjutraj, ko je bila še tema, zbujal, ki je čez dan dajal nešteta povelja v neznanem jeziku, ki so se ga morali ujetniki hitro naučiti, ki je delil kazni za najmanjše prestopke, ki je dajal pokopavati umrle . . .

Nina je postavila predenj kozarec mrzle vode.

»Mogoče bi pa pil vino?« je rekla Šibetu. Šibe se je obrnil k njemu in vprašal;

»Bi pili vino?« Tujec je začudeno gledal, zato je barba ponovil; »Vino? Vino trinken?«

Klaus ni vedel, kaj se dogaja z njim. Hudo utrujen je bil in besnost ga je zapustila. Lahko bi ustrelil tega dobrodušnega zlodeja, a le zakaj, pa prepuščen je bil njegovi skrbi. Zakaj pa ne bi malo vina? Prikimal je.

Nina je prinesla drug kozarec in natočila vino vanj. Preden je Klaus prijel kozarec z vinom, je popil vodo. Ohladila mu je vroč želodec in počutil se je bolje. Tudi to, da je sedel, je pomagalo. Potem je naredil požirek vina, ki je zraslo na kosteh njegovih tovarišev. Tega seveda ni vedel.

»Ponudila mu bom malo brodeteta,« je rekla Nina, »ti pa prinesi sardele gor.«

Barba Šibe je rekel;

»Ein moment,« in šel dol po ribe. Stresel jih je z gradele na krožnik in jih lepo estetsko poravnal, kot bi bil šef kuhinje v dobrem hotelu. Barba Šibe ni nikoli oddajal sob tujcem, a če je kdo zašel v Velogoro, je bil vedno gostoljuben z njim. Nihče mu ni bil turist, vsi so bili gostje.

»Boste jedli z nami?« je vprašal Klauza. Klauza je medtem revolver v žepu že hudo težil. Besen je bil nase, ker ga je vzel s seboj. Nobenega razloga ni bilo, da ga je vzel, zdaj pa mu vleče žep od jadralskega plašča navzdol. Rekel je v nerodnem Šibetovem jeziku;

»Bom jedel, hvala.«

Vsi trije so sedli za mizo in Nina je odkrila lonec z brodetom. Ponudila zajemalko Klauzu in rekla;

»Vzemite, kolikor vas je volja.«

Klaus je zajel polno zajemalko in si naložil ribo in juho na krožnik. Potem je dal zajemalko Šibetu in rekel;

»Hvala!«

»Dobro govorite hrvaško, dobro,« je rekel Šibe.

»Med vojno sem bil tukaj,« je rekel Klaus.

»Kje?« je vprašal Šibe.

»Tukaj. Biševo. V taborišču. Cesta, bunker, magacin arbiten. Vi komandant.«

»Eeee, ta je pa dobra,« je rekel barba Šibe, »tukaj ste bili med vojno! Ali se me spominjate?«

»Spominjam se vas. Dobro! In vi mene?«

»Ne.« Šibe ga je gledal, a se ga ni spominjal. »Preveč vas je bilo, da bi se spominjal enega. Devet sto. Zu viel.«

»Jaz dvajset let star. Zdaj petdeset. V Mezoporat jahta — žena.«

Šibe je bil začuden in vesel. Zasil je Klauza z vsemi dobrotami, ki jih je premogla njegova hiša, in ves popoldan sta čvekala v čudnem jeziku in Šibe je kadil Klausove cigare, Klaus pa Šibetovo Opatijo in se ga je napil, rumeni plašč z revolverjem pa je ležal v kotu terase na tleh.

* * *

Ko ga pet ur ni bilo nazaj, je začelo Karin skrbeti, čeprav ni vedela, da je vzel revolver s seboj. Vzela je jadralski suknjič in opanke in zaplavala na obalo, tako da je roko s prtljago molela iz vode. Nekaj časa se je prestopala po prodnati plaži okrog njenega čolna, da se je posušila, potem je oblekla suknjič in obula opanke in šla gor k hišam. Počasi je šla skozi

naselje, a Klausu ni bilo nikjer. Domačinu, ki je stal pri zadnji hiši v vrsti, je razložila, da bi rada gor, v hrib, in pokazal ji je pot v Velogoro. Šla je po njej in se spotikala ob kamenje v nerodnih opankah, dokler ni prišla na cesto, ki jo je gradil njen mož. Ura je bila že pet, Klausu pa od nikoder. Vedela je, da je bilo taborišče na vrhu, ker ji je Klaus pokazal z jahte. Žal ji je bilo, da ni šla z njim. Vedela je tudi, da mu nihče ne bo ničesar storil in tudi on ne bi mogel nikomur ničesar storiti (ni vedela za revolver), lahko pa bi dobil živčni napad ali bi mu odpovedalo srce. Bilo je visoko in sonce je hudo žgalo. Žaganje škržatov ji je šlo skozi ušesa.

Nekako na pol poti je zagledala osla z jezdecem in domačina, ki je stopal ob njem. Šla sta proti njej. Najprej sta bila še daleč in sta izginila za ovinkom, potem sta se pa prikazala precej blizu in Karin je obstala, kot bi se ukopala v pesek, ko je v človeku na oslu prepoznala Klausu.

»Hoj, Karin!« je zavpil Klaus. Gugal se je v sedlu, z obema nogama na eni strani, a ni bil videti niti najmanj bolan. Zraven njega je bil star domačin s slamnikom na glavi, rjav, rumen, zguban in z režečimi, brez-zobimi usti. Nenadoma je začutila, da pogled tega starca ni kar tako, da iz njega sije nekaj, česar ni pričakovala od domačina, nekakšna simpatična moč, pomešana z neskončno dobro voljo.

Prišli so skupaj.

»Moja žena,« je rekel Klaus Šibetu in se tako sklonil, da bi skoraj padel dol, a ga je Šibe držal.

»Karin, to je moj komandant. Napil me je kot slona.«

Barba Šibe je ponudil roko Karin in presenečeno jo je sprejela. Dobro je čutila sol, veter in sonce, vtisnjene v to staro dlan.

»Močno vino je pil, zelo močno in dobro,« je rekel Šibe, »gospod ga ni navajen, pa je bolje, da jaha na oslu dol.«

Tega Karin ni razumela zato, ker bi razumela jezik, ampak zato, ker je razumela dejstva.

Na obali sta oba pomagala spraviti Klausu iz sedla. Dali so si roke in Klaus je rekel po Šibetovo, in zdaj, ko je bil trd, mu je prišlo mnogo besed iz spomina na dan:

»Moj dragi komandant, če kaj potrebujete, mi pišite na Dunaj. Dal sem vam moj naslov. Kar potrebujete, vse vam bom takoj poslal.«

Šibe se je režal in rekel;

»Eeee, dragi gospod, če VI kaj potrebujete, pišite barbi Šibetu na Velogoro — barba Šibe ima prav vse. Vi samo pišite in barba Šibe vam bo poslal!«

Čolnič je do jahte vodila Karin.

»Pomisli,« je malo pozneje rekel Klaus, ko je sedel v kabini in pil mrzel tonic z limono, da bi se streznil, »vinograd ima natančno tam, kjer so pokopani ujetniki. Povedal mi je. Pil sem vino iz tistega grozdja. Strašno močno je.«

»Vidiš, da tvoji kameradi niso umrli zaman,« je rekla Karin.

Oni štirje, ki so se ves dan kopali v Potoku, so se vračali v Velogoro. Oba fanta sta nosila podvodno opremo, Sonja je nesla ribe, nanizane na žico, Mirjam pa vrečko školjk. Ko so prišli do hiše, so odprli vrata od zgornjih prostorov in vrata od konobe, v konobo so spravili podvodno opremo, v hišo pa ribe in školjke. Sonja jih je začela čistiti. Bili so trije kavali in dva šarga, lepi in veliki. Vsi štirje so bili lačni, ker so šli po kosilu nazaj na svojo plažo in so se tam cvrli še cele ure, Štefan pa je spet lovil. V kuhinji so vključili radio. Natočili so vina v kozarce in počasi pili, vsak pri svojem poslu. Marko si je vzel vino s sabo za hišo k roštilju in je začel pripravljati ogenj. Želel si je, da bi Sonja čistila ribe, tu, pri njem, a jih je v kuhinji. Štefan je bil oproščen vsakega dela, ker je lovil in se s tem odkupil za vse drugo. Vseeno je ponavadi on pekel ribe, ker je to rad počel.

Dan je šel h koncu, sonce je pordelo in z njim cela dolina, vinogradi, hiše, nemška cesta, ograje, oljke, človeški obrazi. Marko je zakuril ogenj in ko je lepo gorel, je šel po fotoaparatus in je vse sklical k ognju, da jih fotografira. Potem je dal aparat Štefanu, da bi bil še on na sliki. Objemal je Sonjo čez ramena, ni pa opazil, da ona njega ni objela čez pas, kot bi bilo pričakovati.

Ko je sonce ugasnilo in je ostal po njem nad obzorjem samo še oranžen sij, so prižgali luč na verando, prinesli krožnike, kruh in vino iz hiše, sedli so za mizo in pili, Štefan pa je razbrskal ogenj, da je ostala samo žerjavica, in položil vseh pet rib na gradelo.

Barba Šibe jih je slišal in je prišel k njim. Tiščalo ga je, da jim pove, kdo je bil pri njem.

»V moji delovni četi je bil,« je pripovedoval, »zdaj pa je advokat na Dunaju. Prišel je z veliko jahto, čisto sam z ženo. Mlado ženo ima, tako mlado, kot ste vi.«

»Kako se je pa obnašal?« je rekla Mirjam.

»Eee, dobro. Pot ga je utrudila. Gospodje iz velikih mest niso navajeni strmine in vročine.«

»Le kako se je počutil,« je rekla Sonja.

»Ali je hotel videti pokopališče?« je vprašal Marko.

»Pokazal sem mu, kje so pokopani.«

»Pa ni šel tja?«

»Ne, ni šel. Kar sedel je na terasi in pil. Tudi potem, ko sem mu povedal, da je vinograd nad grobiščem moj. Eeee, na koncu mi je ponudil, da mi kaj pošlje z Dunaja, če kaj potrebujem — veste, kaj sem mu odgovoril?«

»Kaj,« so rekli.

»Naj on meni piše, če kaj potrebuje.«

»Kakšno bo jutri vreme, barba?« je rekel Štefan od ognja.

»Radio pravi, da prihaja s severnega Jadrana slabo vreme,« je odgovoril Šibe.

»Kaj pa vi pravite?«

»Pravim, da ima radio najbrž prav,« je rekel Šibe.

Sonja se je ponoči uprla Marku. Ni se hotela ljubiti z njim. Marko je bil sicer užaljen, a je mislil, da je to od utrujenosti in se je vdal v usodo, prepričan, da je to samo stvar te noči. Oba sta ležala v temi na hrbtih v veliki postelji in poslušala Štefana in Mirjam, ki sta v zgornji sobi krepko majala posteljo.

* * *

Klaus in Karin sta se zjutraj nekoliko skregala. Klaus je hotel ostati nekaj dni na otoku, Karin pa je hotela naprej. Morala sta v določenem času priti do Dubrovnika, ker so tudi počitnice bogatega in svobodnega advokata z Dunaja nekje omejene. Nazadnje se je vdal Klaus, pognal je motor, dvignil sidri in jahta je izplula iz zaliva. Ta dan je precej pihalo in veter je bil kot nalašč za jadra. Klaus je prepustil krmilo Karin in šel vleč jadra gor, najprej flok na sprednjem jamboru, pa veliko sprednje jadro in manjše zadnje. Ker je čez krov pršilo, je bil oblečen v rumeni povoščeni plašč, iz katerega je pozabil vzeti revolver. Bil je težak in ga je oviral pri delu z zajlami in škripci. V nekem trenutku ga je tako udaril v bok, da se je razjezil, ga potegnil iz žepa in zalučal v vodo.

»Kaj si pa naredil!« je zavpila Karin iz krmarnice, ko je to videla.

»Nič. Na živce mi je šel,« je zavpil Klaus.

* * *

Luka, ki je plul proti otoku na svojem čolnu, da obiše očeta in gre z njim lovit kirnjo, je občudoval lepo jahto, ki je zapuščala zaliv.